

ZINGEN IN DE NACHT

Zingen IN DE NACHT

ANNEKE COMPANJEN

ZINGEN IN DE NACHT

Originally published in English
under the title Singing Through The Night
Copyright © 2006 Open Doors International
Copyright © 2006 Nederlandse uitgave: Gideon
Auteur: Anneke Companjen
Vertaling: Tineke Tuinder
Omslagontwerp: Studio Vrolijk, Margreet Kattouw
Omslagfoto: B.G.
Jaar van uitgave: november 2006
3e druk: november 2014

Uitgave: Gideon, Hoornaar, Nederland

ISBN 978-90-6067-990-6
NUR 707

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar
gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm
of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van de uitgever.

No part of this work may be reproduced in any form by print,
photoprint, microfilm or any other means without
written permission of the publisher.

INHOUD

De mensen die ik wil bedanken	9
Voorwoord	11
Inleiding	15
Hoofdstuk 1: Zingen in de nacht	23
<i>China: Mevrouw Yang; China: Han</i>	
Hoofdstuk 2: Blijf dicht bij Jezus	47
<i>Cuba: Alida; Centraal Azië: Gulja</i>	
Hoofdstuk 3: Voed je met Gods Woord	74
<i>Eritrea: Salam; Pakistan: Maryam</i>	
Hoofdstuk 4: Bouw op de Rots	102
<i>Indonesië: Drie gevangen moeders; Vietnam: Linda</i>	
Hoofdstuk 5: Belijd je zonden en wees vrij	131
<i>India: Surinder; China: Anna</i>	
Hoofdstuk 6: Zegen en vervloek niet	154
<i>Ethiopië: Tsige; Colombia: Marlene</i>	
Hoofdstuk 7: Geef de hoop niet op	179
<i>Noord-Korea: Lee; Centraal Azië: Helena</i>	
Hoofdstuk 8: Verspil je tranen niet	206
<i>China: Shen; Soedan: Grace</i>	
Hoofdstuk 9: Kijk om naar anderen	236
<i>China: Xinran; Irak: Alia</i>	
Hoofdstuk 10: Vraag om hulp	261
<i>Nigeria: Nakub; Peru: Chely</i>	
Hoofdstuk 11: Gods genade is genoeg	283
<i>India: Gladys; Midden-Oosten: Amira</i>	
Hoofdstuk 12: U kunt iets doen!	308

Voor mijn lieve moeder.
Zij bleef zingen, al was de nacht in de jaren na mijn vaders
overlijden vaak heel donker.
Ze zingt nog altijd, hoewel ze steeds meer de controle over
haar lichaam en haar verstand verliest.

DE MENSEN DIE IK WIL BEDANKEN

Een boek als dit schrijf je niet alleen. Het kan slechts tot stand komen met hulp van heel veel anderen. Ik noem een aantal mensen die ik graag speciaal wil bedanken.

- Allereerst de vrouwen die hun verhaal aan mij wilden vertellen en die me hebben toegestaan het in dit boek op te nemen. Ze hebben me bemoedigd en uitgedaagd.
- Alle collega's in diverse landen die me hebben geholpen om deze vrouwen te ontmoeten. Ze controleerden mijn verhalen op onjuistheden en eventuele consequenties voor de veiligheid van de betrokkenen. Verder hielpen ze me bij het verzamelen van de liederen.
- Ron Boyd-MacMillan stond me toe één van zijn verhalen te gebruiken in het eerste hoofdstuk.
- Van Graham Kendrick en Gilbert Hovsepian kreeg ik het recht om één van hun liederen te gebruiken.
- May, Maria en Esther lazen de eerste vijf ontwerpverhalen. Hun opmerkingen gaven me moed om met dit project door te gaan.
- Trich Dodd uit Ierland was de eerste die de hoofdstukken nakeek en voorzag van commentaar. Haar hulp heeft me enorm gestimuleerd om het manuscript te verbeteren.
- Anneke, Esther, Jane, Jenny, Jo, Helen en Nelie namen de tijd om de eerste versie van het manuscript te lezen. Ze beantwoordden een hele lijst met vragen die ik had opgesteld. Lela Gilbert en ik hebben hun waardevolle opmerkingen daarna verwerkt.

- Lela Gilbert kwam me als schrijfster te hulp, toen het ruwe manuscript klaar was. Evenals bij mijn eerste boek, heb ik heel veel van haar geleerd. Zij was de ‘binnenhuisarchitecte’ die het boek mooier en leesbaarder heeft gemaakt.
- Al Janssen, onze professionele schrijver bij Open Doors, heeft me steeds weer van advies gediend als ik om raad verlegen zat. De hele zakelijke afwikkeling van het boek kon ik ook aan hem overlaten.
- Jo Janssen, Al’s vrouw, heeft de vragen geschreven die aan de hoofdstukken zijn toegevoegd. Nu kan het boek ook worden gebruikt als studie- of discussieboek door vrouwengroepen.
- Tenslotte, ben ik – na Jezus – de meeste dank verschuldigd aan Johan, mijn man, en onze drie fantastische kinderen. Zonder hun steun en liefde had ik het niet aangedurfd nog een keer een dergelijk boek te schrijven. Ik vind het geweldig dat ze me hebben toegestaan ook hen bij mijn persoonlijke verhalen te betrekken.

VOORWOORD

Meer dan twaalf jaar geleden stortte mijn wereld in. Mijn man, Haik, werd op gruwelijke wijze vermoord, omdat hij had besloten Jezus meer te gehoorzamen dan de machthebbers van ons land. Hij was een leider onder de predikanten in Teheran (Iran), en hij weigerde zich te houden aan de beperkingen die de islamitische regering van ons land aan de kerken oplegde. Hoewel hij voorzitter van de Raad van Protestantse Predikanten was, mocht hij het evangelie niet uitleggen aan moslims. Maar veel moslims in ons land waren op zoek naar de waarheid, en christenen konden hun vragen niet negeren. De prijs die sommige leiders betaalden voor hun ongehoorzaamheid aan het regime was bijzonder hoog.

Op een dag werd Joseph, onze oudste zoon, gesommeerd om het lichaam van zijn vermoorde vader te komen identificeren. Wanhopig riep ik tot God. Ik vroeg Hem hoe Hij dit had kunnen toestaan. Ik had mijn man zo hard nodig. Onze kinderen konden niet zonder hun vader. Het leek alsof God antwoordde dat ik het 'waarom' aan Hem moest overlaten. Hij zat nog steeds op de troon, Hij wist wat er gaande was, en op een dag zou hij mijn getuigenis gebruiken om anderen te bemoedigen. En als ik terugkijk, is dat ook gebeurd.

Anneke heeft mijn verhaal verteld in haar eerste boek – *Vergeten Vrouwen*. Toen ik voor het eerst mijn eigen verhaal las, moest ik huilen. Ik werd erdoor aangeraakt, hoewel het mijn eigen getuigenis was. Het bemoedigde me te zien wat God in mijn leven had gedaan. Hij had me zoveel geleerd. Toen ik hoorde dat andere vrouwen na het lezen van mijn verhaal aan-

gespoord werden om met hun verdriet naar God te gaan en anderen te vergeven, besepte ik dat God zijn belofte aan mij vervulde. Als ik tijdens bijeenkomsten in verschillende landen mijn getuigenis gaf, zag ik dat God mensen aanraakte, en ik dankte Hem dat mijn lijden niet tevergeefs was geweest.

Evenals Annekes eerste boek, zal ook dit boek de vrouwen in de vervolgte kerk opbeuren. Ze zullen bemoedigd worden als ze lezen dat zij niet de enigen zijn die lijden. Dat heb ik zelf ook ervaren. Ik wil graag tegen hen zeggen dat, als God mij door het 'dal van diepe duisternis' heen kon helpen, Hij dat zeker ook voor hen kan doen. God geeft ons niet meer te dragen dan we aankunnen, al lijkt onze last soms wel heel erg zwaar.

Als vandaag in uw leven de zon schijnt, betekent het niet dat de donkere nacht nooit zal komen. De meesten van ons zullen vroeg of laat met moeilijkheden te kampen krijgen. De vrouwen in dit boek hebben ons veel te zeggen. Ze kunnen ons waardevolle lessen leren om vol te houden in moeilijke tijden.

Tijdens de uitzichtloze, intens verdrietige dagen na Haiks martelaarschap kwamen een paar tieners uit onze kerk in Teheran regelmatig bij ons thuis om voor ons te zingen. Ik was toen vaak te emotioneel om zelf te kunnen zingen, maar de liederen van deze meisjes bemoedigden me enorm. Elke keer als ik probeerde mee te zingen, schoot ik vol, maar mijn hart beaamde de woorden die ze zongen.

Mijn kinderen en ik hebben ontdekt dat het niet alleen mogelijk is om te zingen in de nacht, maar ook dat zingen je enorm opbeurt als je verdriet hebt. Onze kinderen zijn alle vier erg muzikaal. Gilbert, de tweede zoon, componeert ook. Na de dood van zijn vader schreef hij een paar prachtige liederen. Dat hielp hem bij de verwerking van zijn verdriet. Door Gilberts liederen werd ons hele gezin getroost.

Na verloop van tijd begon ik samen met mijn kinderen in kerkdiensten te zingen. Andere christenen werden bemoedigd als ze zagen dat God ons vrede gaf in onze verdrietige omstandigheden. Lofprijes en aanbidding zijn belangrijke instrumenten om stand te houden in moeilijke tijden. Het lezen van Gods

Woord is een ander onmisbaar wapen. Veel mensen hebben ons enorm geholpen. De liefde die we ontvingen door bezoeken en telefoontjes, het enorme medeleven dat we ondervonden van broeders en zusters van over de hele wereld, doordat ze ons brieven en kaarten stuurden, deden ons heel erg goed. Maar het was bovenal de grote genade van onze liefdevolle hemelse Vader die ons hielp om door het diepe dal te wandelen.

Ik heb vaak verteld dat ik, na Haiks dood, het gevoel had in Gods universiteit te zijn beland. Daar leerde ik voor honderd procent op Hem te vertrouwen en mijn leven volledig aan Hem over te geven. Hij vroeg van mij dat ik mijn vijanden zou vergeven. Ik moest Hem toestaan om mijn boosheid op de moordenaars van mijn man te vervangen door zijn liefde. Als ik geestelijk wilde groeien, moest ik alle blokkades uit mijn leven wegdoen. Hij dwong me niet om in zijn leerschool te blijven, ik moest er telkens weer voor kiezen. Ik had verbitterd kunnen worden door wat er was gebeurd, maar ik heb ervoor gekozen God te gehoorzamen.

Vandaag kan ik u vertellen dat het goed met ons gaat, dank zij Gods hulp. We zijn, na Haiks dood, nog vijf jaar in Iran blijven wonen. Toen heb ik, met het oog op de toekomst van onze kinderen, de moeilijke keus gemaakt om naar Amerika te verhuizen. Dat is achteraf bekeken een goede beslissing geweest. Door middel van moderne media, zoals video, satelliet-telvisie en films, bereiken onze kinderen Iraniërs over de hele wereld met het evangelie van Jezus Christus, zelfs in Iran. De oudste drie kinderen zijn getrouwd en ik ben de trotse oma van drie kleinkinderen. Ik ben heel erg dankbaar dat alle vier onze kinderen de Heer volgen.

Als ik in de afgelopen jaren iets heb geleerd, dan is het wel dat God op de troon zit. Hij heeft het laatste woord over ons leven. Daarom ben ik dankbaar dat ik een aanbeveling voor dit boek mag schrijven. Ik hoop dat u bemoedigd zult worden, als u de verhalen leest die Anneke heeft geschreven over vrouwen die vervolgd worden om hun geloof. Het volgen van Jezus houdt in dat we ons kruis opnemen, maar God geeft ons veel meer

terug dan wij ooit voor hem kunnen opofferen. Ik wil niets anders dan op zijn wegen gaan.

TAKOOSH HOVSEPIAN

CALIFORNIË, USA

INLEIDING

Jullie hoeven niet bang te zijn voor de grote legermacht die jullie bedreigt, want dit is niet jullie strijd, maar die van God. . . Jullie hoeven in deze strijd geen slag te leveren. Wacht rustig af, dan zullen jullie zien hoe de Heer, die jullie, Juda en Jeruzalem, bijstaat, voor jullie de overwinning behaalt. . . In overleg met het volk wees hij zangers aan om de lof van de Heer te zingen. Zij trokken voor de bewapende legermacht uit, de heilige glorie prijzend met de woorden: 'Loof de Heer, eeuwig duurt zijn trouw.' Zodra zij jubelend hun lofzang aanhieven, zorgde de Heer ervoor. . . (2 Kronieken 20:15, 17, 21-22).

Op 7 juni 1990 is mijn vader gestorven. Vier dagen daarvoor was hij getroffen door een herseninfarct. Hij kon niet meer praten, was eenzijdig verlamd en kreeg sondevoeding. Mijn moeder en mijn zus hadden de laatste ochtend van zijn leven bij hem gezeten, en ik loste hen af na de lunch. Ik zal nooit vergeten dat mijn moeder afscheid van mijn vader nam, zijn slap hangende hand streelde en hem opnieuw vertelde dat ze van hem hield. Na een laatste zoen verliet ze de ziekenhuiskamer, zich er niet van bewust dat dit de laatste keer was dat ze haar man levend op aarde had gezien.

Zo zat ik die laatste middag alleen aan mijn vaders bed. Wat zich in de volgende uren afspeelde, kan ik niet anders beschrijven dan als een gevecht. Mijn vader vocht lichamelijk tegen de naderende dood. Hoge koorts verzwakte snel zijn conditie.

Mijn strijd lag op een ander terrein. Het was alsof de duivel – de Bijbel noemt hem niet voor niets onze ‘laatste vijand’ – me zijn macht wilde tonen.

Ik bad en ik las in de Bijbel. Hardop proclameerde ik dat Jezus alles had volbracht, ook voor mijn vader. Als jonge man had hij vergeving gevraagd voor zijn zonden en Jezus in zijn leven toegelaten. Op het kruis van Golgota had Jezus geboet voor zijn zonde; daar was de overwinning behaald. Ik zong liederen die mijn vader tijdens zijn leven uit volle borst had meegezongen. Het hielp. Terwijl het leven langzaam uit mijn vader weg ebde, ervoer ik opnieuw hoe heerlijk het is een kind van God te zijn. Mijn broer en zijn vrouw kwamen samen met Johan, mijn man, naar het ziekenhuis. In verwondering keken we toe hoe mijn vader vredig de laatste adem uitblies. Mijn moeder was zo moe, dat ze er helaas niet bij kon zijn.

Later die avond hield ik haar huilend in mijn armen. ‘Ik had hem nog zo graag wat langer bij me gehouden,’ snikte ze. ‘Maar ik klaag niet. We hebben samen een heel goed leven gehad. We waren eenenvijftig jaar getrouwd! Lang niet alle mensen zijn zo lang zo gelukkig met elkaar.’

De volgende dag was het mijn beurt om te huilen. Terwijl ze koffie zette in de keuken, hoorde ik mijn moeder zingen. Met haar diepe altstem zong ze een lied uit de bundel van Johannes de Heer. ‘Tel uw zegeningen,’ klonk het, ‘tel ze één voor één, en ge ziet Gods liefde dan door alles heen.’

Pas veel later besepte ik dat, met mijn vaders dood, mijn moeder ook een beetje was gestorven. Nu, tien jaar later, is ze lichamelijk en geestelijk erg verzwakt. Sinds een paar jaar woont ze in een bejaardentehuis. Ondanks de lieve zorg die ze daar krijgt en de regelmatige bezoeken van familie en vrienden, valt het leven haar soms zwaar. ‘Oud worden willen we allemaal,’ zegt ze, ‘maar oud zijn is moeilijk!’ Het valt niet mee om de controle over je lichaam en je verstand te verliezen. Toch blijft ze zingen. ‘Ik kon niet slapen vannacht,’ vertelt ze me bij herhaling. ‘Toen ben ik maar gaan zingen. Dat helpt als ik me eenzaam voel.’

Zingen in de nacht, het werkt niet alleen voor mijn moeder

en mij. Als ik met Johan op bezoek ben bij mensen die vervolgd worden vanwege hun geloof in Jezus, merk ik dat velen onze ervaring delen: het helpt om te zingen, vooral als de nacht heel donker en lang is.

Ik herinner me een bezoek aan een land in Centraal-Azië. Na het eten pakte onze jonge gastheer zijn gitaar en begon te zingen. We waren maar met zijn achten. Samen zaten we op de grond, rondom een lage tafel. Tegenover mij zat een jongen. Olav heette hij. Zijn gezicht straalde, maar ik wist dat zijn leven verre van gemakkelijk was. Hij betaalde een hoge prijs voor het volgen van Jezus. Zijn moeder sloeg hem regelmatig. Dan schreeuwde ze: 'Ik zal die Russische God wel uit je slaan!' Samen zongen we liederen tot God. Het was één van de indrukwekkendste en zuiverste aanbiddingsdiensten die ik ooit heb meegemaakt. Jezus stond centraal, we richtten ons hart op Hem. En terwijl we dat deden, leek het alsof hij ons allemaal, ook Olav, boven onze omstandigheden uit tilde.

Een paar jaar geleden was ik in Ethiopië. Het viel me direct op dat aanbidding een belangrijke rol speelt in de kerken daar. In elke dienst werd veel tijd ingeruimd voor een swingend koor. Nadat jonge mensen tot persoonlijk geloof in Jezus komen, worden ze vaak gedwongen om de afgodische Ethiopische Orthodoxe Kerk te verlaten. Onder dwang van de kerkleiders worden ze door hun eigen ouders geslagen en op straat gezet. In veel gevallen hebben deze tieners niets bij zich dan alleen de kleren aan hun lijf. Vanaf dat moment bestaan ze niet meer voor hun ouders. Als ze elkaar toevallig tegenkomen op straat, kijken de ouders een andere kant op.

Maar deze jonge mensen, die vervolgd worden door hun ouders en hun omgeving, aanbidden God met een enthousiasme en een volume zoals ik dat op maar weinig plaatsen heb gezien. Toen ik dit voor het eerst meemaakte, vroeg ik me af of het niet een beetje overdreven was. Van mij mocht het allemaal wel een beetje rustiger. Maar al gauw begreep ik dat aanbidding voor hen van levensbelang is. Zij moeten hun geest en hun ziel voortdurend opheffen tot God om de strijd vol te houden. Zijn

woorden en zijn liefde, die ze belijden in hun zang, geven de mensen hoop en moed om door te gaan. Daarnaast is zingen voor hen een wapen in de geestelijke strijd. Ze worden omringd door duisternis. Demonen en boze machten zijn voor hen geen abstracte begrippen, maar een realiteit die ze elke dag om zich heen zien. Kerkkoren maken hun eigen liederen. Vaak zijn het bijbelverzen die ze op muziek zetten. Deze christenen begrijpen wat er gebeurde in 2 Kronieken 20, dat ik aan het begin van dit hoofdstuk heb geciteerd. Aanbidding is sterker dan wapengekletter.

In augustus 2001 werden acht buitenlandse hulpverleners in Afghanistan gevangen gezet. Ze werden drie lange maanden vastgehouden in donkere, vieze cellen, hopen op bevrijding. Elke dag van hun gevangenschap begonnen ze met een tijd van aanbidding en gebed. Dat waren ze gewend, voordat ze gevangen werden genomen, en ze hielden deze goede gewoonte aan in de verschillende gevangenissen waar ze zaten.¹ Het hielp hen om, aan het begin van elke nieuwe, vaak beangstigende en uitzichtloze dag, hun oog te richten op Degene van wie ze hulp en bevrijding verwachtten.

In Zuid-Korea werd ik telkens weer gefascineerd door het prachtige zingen van de christenen. Wat hebben veel Koreanen een geschoolde stem, en wat hebben ze een gevoel voor harmonie! Toch was ik elke keer ook verdrietig als ik naar hun mooie liederen luisterde. Mijn gedachten dwaalden af naar Noord-Korea. Ik wist dat slechts een uur noordwaarts de situatie van de christenen totaal anders was. Op een paar door de Noord-Koreaanse regering gecontroleerde kerken na – die vooral bedoeld zijn om toeristen zand in de ogen te strooien – mogen de christenen daar al vijftig jaar niet vrijuit zingen. *Als* ze het al aandurven om in kleine groepjes bij elkaar te komen, dan zingen ze slechts met hun lippen en hun hart. Ze durven hun stembanden niet te gebruiken, uit vrees voor ontdekking.

---

1. Eberhard Mühlen, *Bevrijd uit Afghanistan*, Amsterdam, Ark Boeken 2002, ISBN 9033818116

Duizenden broeders en zusters zijn in gevangenkampen gestorven of omgebracht, dikwijls met een lied op hun lippen, tot ergernis van hun folteraars.

Toen ik mijn gevoelens uitsprak tegenover een Zuid-Koreaanse vriend, vertelde hij me een ontroerend verhaal. Een ouder Noord-Koreaanse echtpaar maakte vaak een wandeling naar de bergen die hun stad omringden. Ze namen een mandje mee, om te doen alsof ze kruiden gingen zoeken. Regelmatig keken ze om zich heen. Ze wilden zeker weten dat ze niet gevolgd werden. In de bergen gingen ze een diepe spelonk binnen, en als ze ervan overtuigd waren dat er niemand in de buurt was en dat alleen God hen kon horen, begonnen ze uit volle borst alle christelijke liederen te zingen die ze zich konden herinneren.

De liederen van gelovigen, vaak gezongen in perioden van diepe duisternis en verwarring, hebben me vaak geïnspireerd. En nu, zes jaar na het verschijnen van mijn eerste boek, *Vergeten Vrouwen*, heb ik opnieuw de gelegenheid om u te laten delen in de vreugde en het verdriet van de vrouwen in de lijdende kerk. Deze keer heb ik me geconcentreerd op de lessen die zij hebben geleerd in tijden van vervolging en ontbering.

De meeste vrouwen over wie u in dit boek zult lezen, heb ik zelf ontmoet. Over de anderen hebben collega's bij Open Doors mij verteld. Ze worden allemaal op een of andere manier geholpen door Open Doors, de organisatie waarbij Johan en ik al meer dan dertig jaar werken. Soms houdt het in dat we gebeds- of protestacties opzetten, maar meestal ontvangen deze vrouwen concrete hulp van Open Doors door onze projecten in hun land.

Het lijkt me goed om vooraf enkele dingen te verduidelijken. In elk hoofdstuk staat een kort verhaal en een lang verhaal. De lengte van het verhaal heeft niets te maken met de waarde die ik hecht aan de persoon over wie het gaat. Het zegt ook niets over de hevigheid van het lijden waarmee de betrokken vrouw wordt geconfronteerd. Verder is het goed om te weten dat niet alle landen waar Open Doors werkt in dit boek zijn vertegen-

woordigd. Daarvoor ontbrak me simpelweg de ruimte. Waar dat nodig was voor de veiligheid van personen, heb ik namen veranderd en plaatsnamen weggelaten.

Dit is niet een boek dat snelle of eenvoudige antwoorden geeft op de grote en moeilijke vragen van het leven. Vervolging en lijden zijn zware onderwerpen. Volharding is een pijnlijk proces, dat meestal gepaard gaat met veel verdriet, pijn en tranen. Door het lijden heen leert God zijn kinderen belangrijke lessen, maar het is absoluut niet mijn bedoeling om de indruk te wekken dat lijden gemakkelijk is, ook niet als je lijdt ter wille van je geloof in Jezus. Er zijn geen pasklare antwoorden, geen tien-stappen-plannen waardoor je er zeker van kunt zijn te zullen standhouden als de nacht van de vervolging komt. Maar we kunnen wel leren van anderen die dit lijden nu al doormaken. De vrouwen die u in dit boek zult ontmoeten, hebben ons iets te zeggen. Hun leven is niet hopeloos, ondanks hun lijden, want Jezus is bij hen. Zij hebben geleerd te blijven zingen, ook al is de nacht van hun leven soms heel erg donker.

De laatste jaren heb ik tijdens spreekbeurten veel vrouwen ontmoet, in alle vijf werelddelen. Ik merk telkens weer dat niet alleen de vrouwen van de vervolgte kerk lijden. Waar we ook op aarde wonen, onze vijand is dezelfde. Satan wil dat we de strijd opgeven, dat we ontmoedigd, onbruikbaar en verbitterd worden. In sommige landen gebruikt hij daarvoor vervolging door de overheid, extreme elementen in de grote wereldgodsdiensten, terrorisme, familieleden, enzovoort. Daarvan vindt u voorbeelden in dit boek. Maar in onze westerse wereld hebben materialisme en secularisatie misschien nog wel meer slachtoffers gemaakt. Vrouwen lijden hier ook.

Christenen over de hele wereld hebben elkaar nodig. Wij, vrouwen in het welvarende en vrije westen, hebben onze eigen persoonlijke pijn en problemen. Wij kunnen leren van de vrouwen in de vervolgte kerk. Daarom heb ik de verhalen in elk hoofdstuk bijeen gebracht rond de belangrijke lessen die deze vrouwen hebben geleerd. Ik ontdekte méér dan ik kon op-

schrijven. Het belang van humor en dankbaarheid voor kleine dingen, bijvoorbeeld, is een principe dat ook werkt in tijden van vervolging.

In Galaten 6:2 schrijft Paulus: *Draag elkaars lasten*. Van Anne van der Bijl heb ik jaren geleden geleerd dat, naar de mate waarin wij iemand helpen zijn of haar last te dragen, deze last lichter wordt. 'Hoe kunt u helpen dragen?' Die vraag wordt beantwoord in het laatste hoofdstuk van dit boek. Nadat *Vergeten Vrouwen* in diverse landen werd uitgegeven, is er een sterke groei geweest in het aantal projecten van Open Doors die speciaal op vrouwen gericht zijn.

De vrouwen over wie het in dit boek gaat, vragen u niet om medelijden. Ze vragen u om voor hen te bidden. Laten we samen met hen onze stem verheffen tot God, niet alleen in voorbede maar ook in dankzegging. Het past ons om Hem te danken. 'Mijn genade is u genoeg,' kreeg Paulus als antwoord, toen hij in zijn nood tot God riep. Dat geldt nog steeds. Zonder die waarheid zou het onmogelijk zijn om te zingen in de nacht!

ZINGEN IN DE NACHT

Op 16 augustus 2005 stierf Alan Yuan in Beijing. Nu behoort hij tot de 'geloofsgetuigen' over wie we lezen in Hebreëën 12. Tijdens zijn leven zat Alan bijna tweeëntwintig jaar gevangen in een Chinees werkkamp omdat hij weigerde met de communistische Chinese regering samen te werken.

Toen Johan en ik in 1998 bij hem op bezoek waren, vertelde hij ons dat tijdens zijn gevangenschap twee liederen hem bijzonder hadden bemoedigd – psalm 27 op rijm en ook 'Het ruw houten kruis'.

Als gevangene moest hij negen uur per dag werken, met slechts één onderbreking. Tijdens die korte pauze ging Alan naar buiten. Hij had geen Bijbel om te lezen. Daarom zong hij 'Op die heuvel daarginds, stond een ruw houten kruis. . .'

'In het Chinees klinkt dat mooier dan in het Engels,' vertelde hij. 'In onze taal staat er dat we trouwe dienstknechten moeten zijn en dat we het kruis moeten volgen. Dat wilde ik met heel mijn hart.'

Alan bleef het kruis trouw, eenennegentig levensjaren lang.

Op die heuvel daarginds
 Stond een ruwhouten kruis,
 Het symbool van vervloeking en schuld;
 Maar dat kruis werd de mens
 Tot het kostbaarst kleinood
 Daar Gods wet aan dat hout werd vervuld.

*'k Klem mij daarom aan Golgota's kruis,
Tot de Heer komt en met Hem het loon;
Als die grote dag aanbreekt en Hij ons dat kruis
Dan verwisselt voor d'eeuwigheidskroon.*

O, dat ruwhouten kruis
Door de wereld gesmaad
Heeft een wond're bekoring en macht;
Want Gods Zoon liet zijn troon,
Hij droeg smaadheid en hoon,
Om de vreugd' die dat kruis voor ons bracht.

Van dat ruwhouten kruis,
Met het bloed van Gods Zoon
Straalt een licht dat door niets wordt gedoofd;
Vol van schoonheid en pracht,
Vol van reddende kracht
Voor een ieder die in Hem gelooft.

Help mij Heer! Aan dat kruis
Trouw te zijn tot de dood,
Ook als hier smaad en spot is mijn loon;
Want dat kruis droeg mijn straf,
Nam de schuld van mij af;
't Werd de toegang voor mij tot Gods troon.

– GEORGE BENNARD (1873-1958)
VERTALING: JOHANNES DE HEER

在各他山上 HET RUW HOUTEN KRUIS

1. 在各他山上，孤立十字寶架，這乃是羞辱痛苦記號；聖子耶穌基督，為世人被釘死，這十架為我最愛最寶。
2. 在世人眼光中，十字架是羞辱，於我卻是為榮耀徽號；神愛子主耶穌，離開天堂榮華，背此苦架走向各他。
3. 各各他的十架，雖然滿有血跡，我仍看此架為美為聖；因在此寶架上，救主為我捨命，擔我眾罪使我蒙拯救。
4. 故我樂意背負，榮耀十字寶架，甘願受世人輕視辱罵；他日救主再臨，迎接我同昇天，永遠分享榮耀在天堂。

故我高聲稱頌主十架，直到在主台前見主面，我一生要背負十字架，十字架可換公義冠冕。副歌   REFRAIN

‘IK MOET ZINGEN’

Ron Boyd-MacMillan, een Open Doors-collega, heeft heel veel in China gereisd. Op een dag ontmoette hij mevrouw Yang, een van de vele vrouwelijke evangelisten in dat land. Vrouwen spelen een belangrijke rol in de enorme groei van de Chinese kerk. Ron was erg onder de indruk van haar eenvoudige levensstijl en haar geweldige toewijding. Hij wist dat mevrouw Yang elke ochtend een lange wandeling maakte om alleen met God te zijn. Op een morgen besloot hij haar te volgen. Van enige afstand zag hij dat ze twintig minuten lang neerknielde. Toen ze opstond van de vochtige, steenachtige grond, begon ze zingend rondjes te lopen. Daarna ging ze zitten, las in haar Bijbel en maakte aantekeningen. Tot slot zong ze nog een half uur en ging daarna op weg naar huis.

Onderweg haalde Ron haar in. ‘Mevrouw Yang,’ zei hij, ‘ik hoop niet dat u het erg vindt, maar ik heb van een afstand toegekeken, terwijl u stille tijd hield. Mag ik u iets vragen?’ Ze keek naar hem op en glimlachte. ‘Natuurlijk jongeman. Wat wil je weten?’

‘Waarom zingt u, terwijl niemand naar u luistert?’

Mevrouw Yang deed haar best zo goed mogelijk te antwoorden. ‘Mijn vader heeft me ooit geleerd dat één van de zegeningen van het christenleven is dat wij dingen leren doen enkel en alleen uit gehoorzaamheid aan God. Zingen is een gebod. In de Psalmen worden we voortdurend opgeroepen God te prijzen.’

Ron bleef naast de kleine, licht gebogen oudere vrouw wandelen, terwijl hij over haar woorden nadacht.

‘Pas nadat ik gearresteerd werd en in de gevangenis terechtkwam, ben ik de waarde van lofprijs en aanbidding gaan begrijpen,’ ging ze door. ‘Ik kon bidden en bijbellezen tijdens mijn gevangenschap, maar zingen had het meeste effect. Het beurde me op. Misschien komt het wel omdat bij het zingen ons hele lichaam op God gericht is. Het is onontbeerlijk voor mijn geestelijk leven. Om de moed erin te houden, *moet* ik zingen.’

Ron merkte dat ze nog niet was uitgepraat, maar ze aarzelde om verder te gaan.

‘Wilde u nog iets zeggen?’

‘Een oude dame heeft me ooit iets verteld wat duidelijk maakt waarom ik zing. Ze zei: “Onze geest is als een bloem en liederen zijn als de zon. Zoals bloemen pas opengaan als de zon schijnt, zo opent onze geest zich als we zingen.” Ik geloof dat het waar is wat ze zei. Sinds ik heb gevangengezeten, kan ik niet meer zonder zingen. Het is zoals Gods Woord zegt: *’s Nachts klinkt een lied in mij op*’ (Psalm 42: 9).

‘Dank u wel, mevrouw Yang. Dat is een belangrijke les.’

Maar mevrouw Yang was nog niet uitgepraat. Terwijl ze in de buurt van het dorp kwamen, vertelde ze Ron over haar zorg voor de toekomst. De grenzen van China gingen steeds verder open en de kerkdiensten werden formeler. ‘Ik ben zo bang dat we het zingen aan beroepskrachten zullen overlaten,’ zei ze. ‘Dat beangstigt me. Het zou verschrikkelijk zijn. De enige manier waarop een christen geestelijk tot bloei kan komen, is door elke dag te zingen voor God.’

Voordat hij de volgende dag verder reisde, zag Ron met eigen ogen wat voor kracht er uitging van lofzang en aanbidding, toen mevrouw Yang de daad bij het woord voegde. Een andere reizende evangeliste kwam bij haar op bezoek. De vrouw was ontmoedigd en terneergeslagen. Ze wilde graag een cassette-speler kopen voor haar werk, maar ze had niet genoeg geld. Mevrouw Yang luisterde geduldig, terwijl haar vriendin haar nood klaagde. Toen begon ze een lied voor haar te zingen. Haar stem was niet meer zo vast en zuiver als vroeger, de melodie was nauwelijks herkenbaar, maar de woorden klonken eenvoudig en krachtig:

*Ik ben een pelgrim,
De hemel is mijn thuis.
Het leven snelt voorbij,
De hemel is ons thuis.
Deze wereld is vol beproevingen,*

Verdriet en ziekte.

Echt geluk vinden we niet op deze aarde,

Maar in de hemel.

Het leek alsof mevrouw Yang zong voor God. Elk woord kwam diep uit haar hart. Ze zong vol overtuiging. Tranen rolden over haar wangen. Ze balde één hand samen, met de andere sloeg ze de maat op haar dijbeen. Het duurde niet lang of haar bezoeker begon mee te zingen. Ron keek verbaasd toe. Luid en luider zongen de vrouwen, en er verscheen een glimlach op hun gezicht. Na een tijdje ging de evangeliste verkwikt naar huis, zonder cassette recorder, maar met nieuwe moed.

ZORGEN MAKEN OF ZINGEN

Ik weet niet of het komt door mijn leeftijd of door mijn aard, maar ik lig de laatste jaren nogal eens wakker. Tijdens de lange, donkere uren van de nacht spoken er allerlei doemscenario's door mijn hoofd. Er is zoveel waarover ik me zorgen kan maken. Dan moet ik kiezen. Wat doe ik? Ga ik me richten op God of op de problemen? Geef ik toe aan mijn zorgen of ga ik zingen? Ik weet maar al te goed wat zorgen met je kunnen doen. Ze zijn als een draaikolk die je naar beneden trekt.

Ik heb vaak reden genoeg gehad om ongerust te zijn. Drie kinderen opvoeden gaat niet altijd van een leien dakje. Het wereldwijde werk van Open Doors, waar Johan zo intens bij betrokken was, bracht zo zijn eigen zorgen mee. Piekeren maakt je neerslachtig. Maar er is een alternatief. Net als onze Chinese zusters, heb ik vaak de keus moeten maken om te gaan zingen, ook al had ik er helemaal geen zin in.

In China ontmoette ik Han, terwijl haar man, Ning, in de gevangenis zat. Ook zij had ervaren dat haar geest boven haar omstandigheden werd uitgetild, toen ze leerde zingen in de nacht.